

Dear Graduates, dear parents and teachers, dear guests,

It has been a great honour to have been asked to take part in today's celebration and to say a few words to congratulate you, to encourage you and mainly express my most sincere wishes for your future.

About three weeks ago I flew from London to Prague to meet my fellow students with whom – at a similar occasion – I parted company 63 years ago - the time when neither you nor your parents were born; it was summer of 1956. A lot of water passed under the bridge, lots of things happened in our lives – some good, some bad, but we still found it important to turn up. Of course not all of us had made it. Some of our colleagues could not join us because they were not well or were not among us anymore but all of us who came had a wonderful time. I am sure it was a funny picture to watch all those grey-hair grandfathers and grandmothers (to say nothing of those lucky ones who can proudly call themselves great grandparents) holding glasses and reminding ourselves of the time we had spent together, shared those precious moments of being young and cheerful, full of hopes, dreams and ideals concerning our future. No need to say that not everything had gone according to plan... We were the part of the government programme, which reduced the education to 11 years and consequently it was only the three years we shared together. Those years were not without problems – it was a period of dark political oppression and limitations which I am glad to say your generation does not need to worry about... But in spite of the fact that three years in a lifetime is not too long our friendship has lasted against the odds, our memories have been holding us closely together and we still share compassion and ability to help each other. This class 11A has been meeting year after year – apologies are rare and there are no excuses.

It has not been my intention to bore you with my personal memories, it is only a little reminder of how important the friendship is and how much this precious time you have spent together will stay with you in the years to come and ideally forever. You are leaving today your little nests lined by the care of your parents, teachers and those who stood by you. Your wings are now strong enough to fly out and see the real big world around you. You will see the good and exciting side of life out there and you will be shocked and disheartened by seeing the opposite. Be aware that every single step is a beginning of a long journey (Lao Tzu) and every little drop becomes a part of a big ocean. The future of this world is in everybody's hands, yours included. Do not keep yourselves outside and try to recognise that "The greatest risk in life is not to take any risks"... You will travel the world and experience different cultures, meet different people, will learn what you never ever dreamt off. You will face challenges and embrace ever changing opportunities. You will experience success and failure. Both are equally necessary to help us to give meaning to our lives... There are mistakes we make on everyday basis, which are our greatest teachers with a key to a big door called "Wisdom". Only a few will have a chance to open that door or even have a little glimpse in the world beyond but we all can make an effort to make the world a better place. The road to wisdom might be long and difficult but there are options, which are more accessible and which we can reach for if we try. That is tolerance and humanity. They do not come naturally, we have to find them in ourselves, we have to cherish them, look after them and defend them. Believe me that respect and understanding with compassion is a condition of your happiness as much as the happiness of the others.

It is a part of my contribution to talk about the special award to be given tonight to two of you. It is the award for Art. I am thrilled to have been given such opportunity and I am delighted that The English College included such an award among all the other prizes. Art is a child of creativity and as such it could be found in one way or another in all of us. The Art has been with us since the beginning of human history, from the primitive paintings in prehistoric caves to the decoration of the

utilitarian objects or people themselves. Mastering of skills, which enables our creativity to express itself in the most extraordinary fashion, to sparkle, to inform, to give pleasure and joy and share sadness and despair are as important to our life as the basic human needs. Without creativity and art life would not be what it is. Even if creativity exists in every single avenue of human activities we talk about art in connection with artefacts, which express artist's imaginative ideas through mainly visual discipline. Art is communicated through the talent and skill. There are other forms of art, but the ones called visual, but they are all based on the same principle:... Even if not all of us have the same amount of talent, we still have our imagination, which can be nurtured, enhanced and cultivated. Some of the art is driven by the talent, which on its own does not get too far. Without the effort the talent starves and suffers. On the other hand, the effort and improved skill can help the talent to be found and help it to grow... What a fantastic pleasure it gives us to look at a piece of art and how much admiration we have for those who let us share their feelings, their perceptions of the world around us, who enrich our lives through their skill and talent.

Your generation is likely going to face the greatest revolution in the history of civilised world – the introduction of AI – artificial Intelligence. We are only at the edge of this precipice without ability to see into its depth. But I am sincerely hoping that creativity and art will remain to be a part of us, express emotions and let us listen to our hearts.

At the end I would like – once again - to go back to my very distant past – the time when I entered the school at the age of 6 in 1945.

As every little child, I fell in love with my teacher – a young lady full of hope in that new world with peace on horizon, hope in the future. She was very good at drawing and happily drew little pictures into her pupils' little books of memories. When I gave her mine, she took her pen and instead of drawing, she wrote down a citation which was as follows: "The greatest gifts of a mankind are never-ending dreams to fulfil their eternal desires. A dream coming true is not a dream any more..." (T.G.Masaryk). Excuse my bad translation – there is a Czech version for you who speak the language. I burst into tears since I had no idea why all the other girls had the pictures and I only got these incomprehensible words... I am so grateful to her now and I am very happy to share this real piece of wisdom with you today. Every, however tiny, accomplishment in our lives is only a challenge to move on and go further. And that's why one day you will be able to reach for the stars.

I have to finish now but I am not going to leave you without a little personal note.

Remain young and cheerful as you are today for the rest of your lives and remember that every day without a smile is a day lost.

Prof. Ing. arch. Eva Jiříčková, CBE

Proslov čestného hosta

Vážení absolventi, milí rodiče a učitelé, milí hosté,

Je mi velkou ctí, že jsem byla požádána, abych se zúčastnila dnešní oslavy a řekla pár slov, abych vám poblahopřála, abych vás povzbudila a hlavně vyjádřila mé upřímné přání do budoucnosti.

Asi před třemi týdny jsem letěla z Londýna do Prahy, abych se setkala se svými spolužáky, s nimiž jsem se před 63 lety rozloučila při podobné příležitosti - v době, kdy jste se ani vy, ani vaši rodiče ještě nenarodili; bylo to v létě roku 1956. Od té doby uběhlo hodně času, v našich životech se stala spousta věcí - něco dobrého, ale i špatného, ale stále jsme považovali za důležité, abychom se setkali. Samozřejmě, že ne všichni jsme to zvládli... Někteří z našich kolegů se k nám nemohli

připojit, protože se necítili zdravotně dobře nebo již nejsou mezi námi, ale všichni, kteří přišli, spolu strávili krásné chvíle. Jsem si jistá, že to byl zábavný pohled sledovat všechny ty šedovlasé dědečky a babičky (nemluvě o těch šťastných, kteří se hrdě stali již praprarodiči), jak drží skleničky a připomínají si čas, který společně strávili, sdíleli ty vzácné okamžiky, kdy byli mladí a veselí, plní nadějí, snů a ideálů týkajících se naší budoucnosti. Netřeba říkat, že ne všechno šlo vždy podle plánu...

Byli jsme součástí vládního programu, který zkrátil dobu vzdělávání na 11 let, a proto jsme spolu strávili jen tři roky. Tyto roky nebyly bez problémů - bylo to období temného politického útlaku a omezení a jsem ráda, že vaše generace se něčeho takového nemusí obávat... Přestože tři roky života není příliš dlouhé období na cestě životem, naše přátelství trvá navzdory všem nástrahám, naše vzpomínky nás drží při sobě a stále sdílíme pocit sounáležitosti a schopnost vzájemně si pomáhat. Naše třída 11A se schází rok co rok - málokdo se omluví a neexistují žádné výmluvy.

Není mým záměrem, abych vás nudila osobními vzpomínkami, je to jen malá připomínka toho, jak důležité je přátelství a nakolik vás tento drahocenný čas, který jste strávili společně, bude provázet v nadcházejících letech a ideálně navždy. Nyní opouštíte svá malá hnízda lemovaná péčí vašich rodičů, učitelů a těch, kteří stáli při vás. Vaše křídla jsou nyní dostatečně silná, abyste mohli z hnízda vylétnout do skutečného velkého světa kolem vás. Uvidíte dobrou a vzrušující stránku života ve velkém světě a budete také šokováni a zklamaní tím, že uvidíte i opak. Buďte si vědomi toho, že každý jednotlivý krok je začátkem dlouhé cesty (Lao Tzu) a každá malá kapka se stává součástí velkého oceánu. Budoucnost tohoto světa je v rukou nás všech, včetně vás. Nezůstávejte v pozadí a snažte se pochopit, že „Největším rizikem v životě je nepodstoupit žádné riziko“... Budete cestovat po světě a zažijete různé kultury, potkáte různé lidi, a tím se naučíte, o čem jste ani nesnili. Budete čelit výzvám a chopíte se stále se měnících příležitostí. Zažijete úspěch i neúspěch. Obojí je stejně nezbytné k tomu, aby náš život dával smysl... Chyby, které každý den děláme, jsou našimi nejlepšími učiteli na cestě ke dvěřím s nápisem „Moudrost“. Jen někteří z nás bude mít to štěstí a otevřou dveře moudrosti nebo dokonce budou moci nahlédnout dále, ale my všichni se můžeme snažit o to, aby byl svět lepším místem.

Cesta k moudrosti může být dlouhá a obtížná, ale existují možnosti, které jsou dosažitelnější a které můžeme využít, pokud se o to pokusíme. Jsou to tolerance a lidskost. Nedostaví se přirozeně, musíme je najít sami v sobě, musíme se o ně starat, pečovat o ně a bránit je. Věřte mi, že respekt, porozumění a cit jsou podmínkou štěstí jak vaše, tak i těch ostatních.

Součástí mé řeči je pohovořit o speciálním ocenění, které bude dnes večer uděleno dvěma z vás. Je to cena za umění. Jsem nadšena, že se mi dostalo příležitosti a jsem potěšena, že Anglické gymnázium toto ocenění zařadilo mezi ostatní ceny. Umění je dítětem tvořivosti a jako takové může být nalezeno v každém z nás. Umění je s námi od počátku lidské historie, od primitivních maleb v pravěkých jeskyních až po výzdobu užitkových předmětů nebo samotných lidí. Zvládnutí dovedností, které umožňují naší kreativitě vyjádřit se v neobyčejném směru, zářit a informovat o tom, jak dávat radost a sdílet smutek i zoufalství, je pro náš život stejně důležité jako základní lidské potřeby. Bez tvořivosti a uměleckého života by život nebyl tím, čím je. I když kreativita existuje v každé jednotlivé lidské činnosti, hovoříme o umění v souvislosti s artefakty, které vyjadřují umělecké nápady autora především vizuálně. Umění je sdělováno prostřednictvím talentu a dovedností. Existují i jiné formy umění, než ty vizuální, ale všechny jsou založeny na stejném principu. I když ne všichni máme stejné nadání, stále máme svoji představivost, která může být živena, posílena a kultivována. Některé umění je poháněna talentem, což nás samo o sobě moc daleko nedostane. Bez snahy talent trpí a strádá. Naproti tomu snaha a zdokonalování dovedností mohou pomoci talentu, který má být objeven, a pomoci mu růst... Jaký fantastický pocit nám dává pohled na umělecké dílo a kolik obdivu máme pro ty, kteří nám sdílejí své pocity, jejich vnímání světa kolem nás, kteří obohacují naše životy prostřednictvím svých dovedností a talentu.

Vaše generace bude pravděpodobně čelit největší revoluci v historii civilizovaného světa - zavedení umělé inteligence. Jsme jen na okraji této propasti bez schopnosti vidět do její hloubky. Ale upřímně doufám, že kreativita a umění zůstanou naší součástí, vyjádřením emocí a umožní nám naslouchat našemu srdci.

Nakonec bych se ráda opět vrátila ke své velmi vzdálené minulosti - do doby, kdy jsem v roce 1945 ve věku šesti let nastoupila do školy.

Jako každé malé dítě jsem se zamilovala do své učitelky - mladé dámy plné naděje v tomto novém světě, ve kterém je mír na obzoru a naděje do budoucna. Velmi dobře kreslila a bylo milé, že malovala obrázky do památníků svých žáků. Když jsem jí dala ten svůj, vzala si pero a místo kresby zapsala tuto citaci: „Největším darem člověčenstva jsou věčné touhy, věčný žal a nedostižné ideály. Není již ideálem splněný ideál.“ (T.G.Masaryk). Omluvte prosím můj špatný překlad - pro ty z vás, kteří mluví česky, existuje původní verze. Rozplakala jsem se, protože jsem nechápala, proč všechny ostatní dívky dostaly obrázky a já mám jen tato nesrozumitelná slova... Nyní jsem jí velmi vděčná a jsem velmi ráda, že s vámi dnes mohu sdílet tento opravdový kousek moudrosti. Každý malý úspěch v našich životech je pouze výzvou k tomu se posunout a jít dál. A z tohoto důvodu se budete moci jednoho dne dotknout hvězd.

Na závěr svého proslovu si neodpustím malou osobní poznámku.

Zůstaňte tak mladí a veselí, jako jste dnes, po zbytek svého života a nezapomeňte, že každý den bez úsměvu je ztraceným dnem.

Prof. Ing. arch. Eva Jiříčná, CBE